Ayr?l?k Kayg?s? Belirtileri Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Ayr?l?k Kayg?s? Belirtileri Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=17128

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Ayr?l?k Kayg?s? Belirtileri Ölçe?i (AKBÖ), Prof. Dr. A. A. Ceyhan taraf?ndan 2000 y?l?nda geli?tirilmi? bir psikolojik ölçüm arac?d?r. Bu ölçek, bireylerin ya?ad??? ayr?l?k kayg?s? belirtilerinin yo?unlu?unu ve s?kl???n? belirlemek amac?yla tasarlanm??t?r. Ölçek, özellikle ergen ve genç yeti?kin popülasyonlar?nda görülen, ba?lanma figürlerinden veya güvenli çevreden uzakla?maya dair duyulan a??r? endi?e ve rahats?zl?k semptomlar?n? saptamay? hedefler. Geli?tirme çal??malar?, ölçe?in Türkçe konu?an popülasyonda geçerli ve güvenilir bir araç olarak kullan?lmas? için gerekli psikometrik özellikler üzerine odaklanm??t?r.

Anahtar Kelimeler

Ayr?l?k Kayg?s?, Ayr?l?k Kayg?s? Belirtileri Ölçe?i, Ölçek Geli?tirme, Psikometrik Özellikler, Anksiyete, Ceyhan, Anadolu Üniversitesi, Ergenlik.

Yazarlar

A. A. Ceyhan

Amaç

Bu ölçe?in temel amac?, bireylerde (özellikle ergen ve genç yeti?kinlerde) ayr?l?k kayg?s? bozuklu?una i?aret eden semptomlar?n düzeyini objektif bir ?ekilde ölçmektir. Ölçek, klinik ve ara?t?rma ortamlar?nda, ayr?l?k kayg?s?n?n erken te?hisi, yo?unlu?unun belirlenmesi ve uygulanan müdahalelerin etkinli?inin de?erlendirilmesi için standart bir araç sa?lamay? amaçlamaktad?r.

Ölçek, ayn? zamanda, ayr?l?k kayg?s? belirtilerinin di?er psikopatolojik yap?larla olan ili?kisini inceleyen akademik çal??malara veri sa?lamak üzere tasarlanm??t?r. Geli?tirme süreci, özellikle Türkiye'deki kültürel ba?lama uygun, dilsel geçerlili?i yüksek bir araç olu?turma ihtiyac?ndan do?mu?tur.

Yap?

Ayr?l?k Kayg?s? Belirtileri Ölçe?i, bireyin ba?lanma figürlerinden veya evden ayr?lma durumuna kar?? gösterdi?i a??r? ve geli?imsel olarak uygunsuz düzeydeki kayg? tepkilerini ölçen tek veya çok boyutlu bir yap?y? hedeflemektedir. Bu yap?, genellikle a?a??daki semptom alanlar?n? içerir:

Ba?lanma figürlerinden ayr?lma beklentisi veya ayr?l?k s?ras?nda ya?anan a??r? s?k?nt?.
Ayr?l??a neden olabilecek olaylar hakk?nda sürekli ve a??r? endi?e.
Tek ba??na kalma veya evden uzakla?ma konusundaki isteksizlik veya reddetme.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ayr?l?kla ilgili tekrarlayan kâbuslar.
Ayr?l?k beklentisiyle ili?kili fiziksel ?ikayetler (ba? a?r?s?, mide a?r?s? vb.).

Ölçek, ki?inin bu belirtileri ne s?kl?kta veya ne yo?unlukta deneyimledi?ini belirleyerek, ayr?l?k kayg?s? yap?s?n?n ?iddetini nicel olarak ortaya koyar.

Geçerlik

Ölçek geli?tirme çal??malar?nda geçerlik analizleri, arac?n amaçlad??? psikolojik yap?y? gerçekten ölçüp ölçmedi?ini gösterir. Ceyhan (2000) taraf?ndan yürütülen geli?tirme çal??mas? kapsam?nda, ölçe?in yap?sal geçerlili?ini ve ay?rt edici geçerlili?ini incelemek üzere kapsaml? analizler yap?lm??t?r.

Yap? Geçerli?i: Faktör analizi teknikleri (bkz. Faktör Analizi bölümü), ölçek maddelerinin kuramsal olarak beklenen alt boyutlar alt?nda gruplan?p gruplanmad???n? test etmek için kullan?lm??t?r.
Kapsam Geçerli?i: Maddelerin, ayr?l?k kayg?s? belirtilerinin tüm ilgili yönlerini temsil edip etmedi?i uzman görü?leri do?rultusunda de?erlendirilmi?tir.

Güvenirlik

Güvenirlik, ölçe?in tutarl? ve kararl? sonuçlar verme yetene?ini ifade eder. Ayr?l?k Kayg?s? Belirtileri Ölçe?i'nin güvenirlik çal??malar?, ölçe?in iç tutarl?l???n? ve zaman içindeki kararl?l???n? belirlemeyi amaçlam??t?r.

Geli?tirme makalesinde (Ceyhan, 2000) detaylar? sunulan analizlerde, genellikle Cronbach Alfa (iç tutarl?l?k) katsay?s? hesaplanm??t?r. Yüksek bir Cronbach Alfa de?eri, ölçek maddelerinin homojen oldu?unu ve ayn? yap?y? ölçtü?ünü gösterir. Ayr?ca, ölçe?in farkl? zamanlarda uyguland???nda benzer sonuçlar verip vermedi?ini belirlemek amac?yla test-tekrar test güvenirlik analizlerinin de yap?ld??? varsay?lmaktad?r.

Faktör Analizi

Ayr?l?k Kayg?s? Belirtileri Ölçe?i'nin yap?sal bütünlü?ünü ortaya koymak amac?yla faktör analizi kullan?lm??t?r.

Ölçe?in orijinal geli?tirme çal??mas?nda (2000), muhtemelen Ke?fedici Faktör Analizi (KFA) teknikleri uygulanarak, ölçe?in kaç alt boyuttan olu?tu?u ve maddelerin hangi faktörlere yüklendi?i belirlenmi?tir. Bu analizler, ayr?l?k kayg?s? yap?s?n?n tek boyutlu mu yoksa birden fazla ili?kili boyuttan m? olu?tu?una dair ampirik kan?tlar sunar. Elde edilen faktör yap?s?, ölçe?in kuramsal temelleriyle tutarl?l?k göstermelidir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Araç

Test Türü: Geli?tirme (Orijinal bir Türkçe ölçek geli?tirme çal??mas?d?r.)

Format: Derecelendirme format?nda çok maddeli öz bildirim ölçe?i (Likert tipi ölçek oldu?u varsay?lmaktad?r).

Derecelendirme: Orijinal kaynakta belirtilmemi?tir; ancak tipik olarak 3, 4 veya 5 seçenekli Likert tipi bir derecelendirme sistemi kullan?lm??t?r (Örn: Hiçbir Zaman - Her Zaman).

Kullan?labilir Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Ergenler ve Genç Yeti?kinler

Ya? Grubu: 15-25 ya? aral??? (Üniversite ö?rencileri ve lise son s?n?f ö?rencileri a??rl?kl? olabilir).

Popülasyon Detaylar?: Çal??ma, büyük ihtimalle Anadolu Üniversitesi E?itim Fakültesi çevresindeki ö?renci ve genç yeti?kin örneklemi üzerinde gerçekle?tirilmi?tir.

Test Metodolojisi: Öz Bildirim Ölçe?i

Anahtar Kelimeler

Öz Bildirim, Ayr?l?k Kayg?s? Belirtileri, Psikolojik De?erlendirme, Üniversite Ö?rencileri, Ölçek Güvenirli?i, Yap? Geçerli?i.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Belirtilmemi?tir.

Ba?l?l?k E-posta Adresleri: Belirtilmemi?tir.

Yaz??ma Adresi: Anadolu Üniversitesi E?itim Fakültesi, Eski?ehir, Türkiye.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l?: 2000

?zinler ve Ücret: Ölçe?in akademik ve ara?t?rma amaçl? kullan?m? için telif haklar? yazar A. A. Ceyhan'a aittir. Kullan?m izni ve ücret bilgileri için yazar ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

Ölçe?in orijinal makalesi ve detayl? psikometrik bilgileri a?a??daki kaynaklardan indirilebilir:

ARABPSYCHOLOGY.COM

Makalenin orijinal PDF ba?lant?s?: libra.anadolu.edu.tr
Ölçe?in PDF versiyonu (TOAD): ayrilik-kaygisi-belirtileri-olcegi-toad.pdf

Kaynakça

Ceyhan, A. A. (2000). Ayr?l?k Kayg?s? Belirtileri Ölçe?i geli?tirme çal??malar?. *Anadolu Üniversitesi E?itim Fakültesi Dergisi, 10* (2), 63-75.

Ayr?l?k Kayg?s? Belirtileri Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçek maddeleri orijinal kaynakta aç?kça belirtilmemi?tir. Maddeler, yaln?zca ölçe?in geli?tirme çal??mas?n? içeren akademik makalede yer almaktad?r.

?lgili maddelere ve puanlama yönergelerine eri?im için yukar?da belirtilen akademik makalenin incelenmesi gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM